

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Febr. 1886, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utfärdande af ändrade föreskrifter i afseende å stamsoldaters inställelse vid öfningsmötena.

Utskottet har till handläggning fått emottaga en inom Andra Kammarerna af Herr C. J. Jakobson afgifven motion, N:o 43, deri följande anføres:

»Vid sammandragning af landets stamsoldater å exercishedarna till de årliga öfnings- och regementsmötena tillgår det ofta så, att någon punkt på ett å två mils afstånd från lägerplatsen bestämmes, der vissa korporalskap dagen före inryckningen samlas. Så t. ex. kallas af Kongl. Andra lifgrenadierregementet äfven de som bo i närheten, ja en del till och med i omedelbara närheten af å Hallsberg.—Mjölbybanan liggande jernvägsstationerna Karlsby, Motala verkstad och Motala, att samlas vid drygt tre mil derifrån liggande Flistad Brunn, hvarifrån till inom Östergötlands län varande exercisplats Malmslätt är ungefär $\frac{3}{4}$ mil. Härigenom inträffar då den menliga omständigheten, att de, som bo nära jernväg och tillgängliga stationer, det oaktadt nödgas att flera mil landväg draga sig tillsammans, såsom jag antydtt, på en punkt inne i landet så olämplig, att jernväg för ändamålet i fråga ingen gång kunnat användas.

Att detta skall förorsaka rusthållare och soldat, men ännu mera staten, känbara kostnader är ju helt naturligt.

Bih. till Riksd. Prot. 1886. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 3 Häft.

Då, som vanligast är händelsen, beväringssynglingen får för sin färd till öfningsmöten använda järnväg från närmaste station, så förefaller det mig ej böra vara något hinder för att stamsoldat finge samma rättighet, helst den senare såsom ledare af den förre måtte i disciplinärt hänseende stå högt öfver, hvarigenom då de här ofvan antydda, och enligt mitt förmenande onödiga, kostnaderna kunde undvikas.

På grund af hvad jag ofvan anfört får jag anhålla,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa, att vederbörlig rättelse i berörda hänseende komme att iakttagas.»

Motionären nämmer uttryckligen endast *ett* regemente, vid hvilket det missförhållandet skulle ega rum, att soldaterna icke få för sin inställelse vid öfningsmötena begagna sig af till buds stående beqvämaste och billigaste fortskaffningsmedel; men tydligt är dock, att den af motionären begärda rättelsen, enligt hans mening, skulle vara af behovet påkallad äfven vid andra än det omvämda regementet.

Vid stamsoldaternas sammandragning till de ifrågavarande mötena plägar, för så vidt Utskottet har sig bekant, så tillgå, att, sedan soldaterna samlats i korporalskap, dessa i afdelningar och afdelningarna i kompanier, kompanierna af sina chefer visiterats och åtskilligt förberedande arbete af företrädesvis mera ekonomisk natur undångjorts, sker inryckningen af regementet eller corpsen kompanivis å öfningslägret. — Med beväringssamskapet, hvars förmåner uti ifrågavarande hänseende af motionären åberopas, förhåller det sig annorlunda. Detta manskap är icke på förhand indeladt på kompanier, och kan redan af denna orsak någon sammandragning eller inryckning i kompanier här ej komma i fråga, utan samlas beväringssynglingarne distriktvis vid de uteder vägen till exercisplatsen belägna gästgifvaregårdar, ångbåts- eller järnvägsstationer för att derifrån i större eller mindre skaror marschera eller transporteras till exercisfältet.

Då motionären säger sig icke inse, att något hinder borde förefinnas för att stamsoldat finge samma rättighet som beväringssyngling att få för sin färd till öfningsmöte använda järnväg från närmaste station, så kunde det synas, som om motionären vore af den åsigten, att stamsoldaterna borde få inställa sig vid mötet distriktvis, eller till äfventyrs i spridda flockar, i stället för, såsom nu sker, ordnade på kompanier. Utskottet föreställer sig emellertid, att motionären icke afsett en sådan, ur militärisk synpunkt tvifvelsutan mycket viktig, förändring i nuvarande

förhållanden, hvarigenom vid den indelta stamtruppens sammandragning den militära organisationen skulle helt och hållet lemnas å sido, utan torde med den af motionären påkallade rättelsen ingenting annat menas, än att det måtte medgifvas enskilde soldater att, der sådant kan finnas vara af omständigheterna motiveradt, få, med befrielse från tvånget att först infinna sig vid kompaniets mötesplats, direkt från hemorten begifva sig till exercisfältet. Men är det blott detta som af motionären åsyftas, så lärer det väl med all rätt vara beroende på respektive chefers ompröfning när och i hvad omfattning berörda för stamsoldaterna åstundade medgifvande kan och bör lemnas. För så vidt Utskottet kunnat inhemta, är det också något långt ifrån ovanligt, att sådant medgifvande af vederbörande lemnas.

Utskottet finner sig alltså icke kunna göra annan hemställan, än

att motionen icke måtte föranleda någon åtgärd
från Riksdagens sida.

Stockholm den 16 Februari 1886.

På Utskottets vägnar:

J. H. G. FREDHOLM.
